

Till Kommunfullmäktige

Revisorernas redogörelse 2021

Inledning

För att kunna ge underlag till kommunfullmäktiges ansvarsprövning har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom nämnders och styrelser verksamhetsområden och då prövat om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Kommunrevisionen utförs på kommunfullmäktiges uppdrag av förtroendevalda revisorer inom ramen för kommunallagen, gällande reglemente och god revisionssed. Följande huvudmoment ingår:

1. Förvaltningsrevision som granskar verksamhetens ändamålsenlighet och måluppfyllelse inom fastställda ekonomiska ramar. Här ingår också uppföljning och utvärdering av verksamhetens organisation med administrativa föreskrifter vad gäller delegation av beslut och rutiner för övergripande kontroll och rapportering.
2. Granskning av årsredovisning, löpande redovisning, kassaförvaltning samt intern kontroll.

Under verksamhetsåret 2021 har Köpings kommuns revisorer granskat den verksamhet som bedrivs inom kommunstyrelsens, nämndernas och den gemensamma nämndens verksamhet.

För fullgörandet av uppdraget och som underlag till planerad revisionsinriktning har en väsentlighets- och riskbedömning gjorts. Revisorerna har också under året träffat företrädare för kommunstyrelsen, nämnder och förvaltningar.

Utgångspunkten för granskningarna har varit att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningarna ligger till grund för revisorernas särskilda uttalande huruvida ansvarsfrihet tillstyrks eller ej.

Ur revisionsgruppen har fullmäktige valt lekmanarevisorer i kommunens bolag samt revisorer i Västra Mälardalens kommunalförbund. Lekmanarevisorerna och revisorer i kommunalförbunden har, inom ramen för den samordnade revisionen, informerats övriga i revisionsgruppen om verksamheten och viktigare iakttagelser i bolagen och kommunalförbundet.

För fullgörande av revisionen har vi biträttats av KPMG.

Kommunrevisionen

Sammanträden mm.

Revisorerna har under året haft 10 sammanträden. Vid dessa förs minnesanteckningar. Vid sammanträdena har överläggningar förts med företrädare för kommunstyrelse, nämnder och fullmäktige. På grund av Covid-19-pandemin har en stor del av årets sammanträden genomförts digitalt.

Fortbildning och nätverk

Revisorerna deltar fortlöpande i de erfarenhetsutbildningar som anordnas för att hålla sig informerad om utvecklingen inom den kommunala revisionen. Under 2021 har det dock varit ett mycket begränsat utbud av utbildningar. Revisorerna har medverkat vid en digital utbildning om välfärdsbedrägerier och barnkonventionen.

Grundläggande granskning 2021

Grundläggande granskning är den granskning som varje år genomförs avseende styrelse och nämnder. Den grundläggande granskningen är till sin karaktär en löpande insamling av fakta och iakttagelser. Granskningen ska ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse, för att kunna uttala sig i ansvarsfrågan.

Vi kan konstatera att nämnderna följer rutiner för uppföljning av mål och internkontroll. Vi anser att det är en brist att det i många fall saknas både målvärden samt resultat för vissa av kvalitetsindikatorerna men som ändå är redovisade som uppfyllda.

Vi rekommenderar därför att kommunstyrelse och nämnder att säkerställa att det finns målvärden kopplat till samtliga mål och att dessa följs upp för att det ska vara tydligt vilka bedömningar styrelsen/nämnden gör vid redovisning av måluppfyllelsen.

Det ekonomiska utfallet 2021 är genomgående positivt, det är endast kommunstyrelsen och kultur- och fritidsnämnden som redovisar negativa avvikelser.

Granskning delårsbokslut 2021

Vi av fullmäktige utsedda revisorer har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2021-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömning ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling av densamma.

Bedömningen är baserad på en begränsad granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

Kommunens resultat för delåret uppgår till 21,9 mnkr, vilket är 47,7 mnkr lägre än samma period förra året. En förklaring är att kommunen föregående år fick ökade generella statsbidrag till följd av Covid-19 vilket inte har erhållits i år.

Kommunrevisionen

Kommunens prognos för helåret uppgår till -3,4 mnkr, vilket är 11,9 mnkr lägre än budget. Prognostiserat justerat resultat uppgår då till -3,7 mnkr och därmed beräknas balanskravet inte uppnås år 2021.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i delårsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2021 finns följande finansiella mål formulerat:

- För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, ska Köpings kommuns ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 % av totala skatteintäkter, statsbidrag och utjämning.

Delårsresultatet uppgår till 1,9 % av skatteintäkter och statsbidrag men kommunen prognostiserar ett helårsresultat på -0,2 %. Det innebär att det finansiella målet uppnås i delårsrapporten men beräknas inte uppnås vid helåret.

Kommunen har sedan 2020 en ny styrmodell, vilken bygger på tillitsbaserad styrning. I den nya styrmodellen ligger fokus på nämnders och bolags grunduppdrag och det är grunduppdragets verksamhetsperspektiv som ska utgöra grund för bedömning av god ekonomisk hushållning. Utvärderingen bygger därför på om det finns förutsättningar för att klara grunduppdraget.

Utifrån detta bedömer samtliga fyra bolag och tre av sex nämnder att de kommer uppfylla grunduppdraget för 2021 samt tre nämnder bedömer att de delvis kommer uppfylla grunduppdraget. Två nämnder bedöms erbjuda största möjliga kvalitet för givna resurser och resterande enheter bedöms delvis erbjuda största möjliga kvalitet för givna resurser.

Kommunens sammanfattande bedömning är att det finns förutsättningar för att klara kommunkoncernens grunduppdrag och att det bedöms utföras med delvis uppfylld kvalitet.

Revisorerna samlade bedömning är att resultatet i delårsrapporten är förenligt med det finansiella mål fullmäktige beslutat om. Avseende verksamhetsmålen bedömer vi att det är oklart om de uppnås.

Granskning bokslut och årsredovisning 2021

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Kommunrevisionen

Vi bedömer vidare att årsredovisningen i allt väsentligt uppfyller kraven på rättvisande räkenskaper och är upprättad enligt god redovisningssed.

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Kommunens övergripande finansiella mål är att ha en ekonomi i balans. För att ha beredskap att möta konjunkturförändringar och ändrade förutsättningar, skall kommunens ekonomiska resultat årligen motsvara minst 0,5 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. I budget 2021 anges att det finansiella målet är att ekonomiska resultat ska uppgå till minst 0,75 % av totala skatteintäkter och skattebidrag. Resultatet 2021 innebär att det finansiella målet uppnås då resultatet uppgår till 6,8 % av totala skatteintäkter och skattebidrag.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2021-12-31 lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans att resultatet är förenligt med det finansiella mål om god ekonomisk hushållning som följs upp i årsredovisningen.

Verksamhetsmål

Kommunen har sedan 2020 en ny styrmodell. Kommunen utgår ifrån grunduppdrag för nämnder och styrelse som bedöms utifrån grundläggande krav för enskild nämnd och styrelse. Enbart samhällsbyggnadsnämnden har helt uppfyllt grunduppdraget.

För det gemensamma verksamhetsmålet ”Vi erbjuder största möjliga kvalitet för givna resurser” har kvalitetsfaktorer identifierats med utgångspunkt ifrån verksamheternas grunduppdrag. Kvalitetsfaktorerna följs upp med en eller flera indikationer. Det är bara kommunstyrelsen samt samhällsbyggnadsnämnden som uppfyller målet.

Vi revisorer bedömer att resultatet i årsredovisningen endast delvis är förenligt med de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning.

Vi revisorer bedömer att Köpings kommun 2021-12-31 lever upp till kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning relaterat till det finansiella målet men endast delvis relaterat till de verksamhetsmässiga målen som följs upp i årsredovisningen.

Kommunrevisionen

Fördjupade granskningar

Under revisionsåret 2021 har genomförts ett antal fördjupade granskningar. Vi har också genomfört möten med företrädare för kommunstyrelsen och nämnder. Nedan följer en sammanfattning av resultatet av dessa granskningar. Det skall dock noteras att resultatet som redovisas för respektive granskning är det som redovisades vid den tidpunkt som avrapporteringen gjordes vilket gör att det kan ha skett förändringar efter detta tillfälle.

Granskning av användning och redovisning av erhållna statsbidrag för Covid-19

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av hur kommunen redovisat och använt erhållna statsbidrag för Covid-19 samt hur uppkomna kostnader på grund av Covid-19 har redovisats. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021.

Under 2020 har regeringen fattat en rad beslut om statliga stöd till kommunerna som kompensation för kostnader som uppkommit i kommunerna som en direkt eller indirekt konsekvens av pandemin. Statsbidragen har betalats ut dels utifrån ett ansökningsförfarande, dels som ett generellt statsbidrag.

- Generella statsbidraget = kompensation för extraordinära kostnader och minskade skatteintäkter
- Sjuklöner
- Merkostnader inom socialtjänsten

Det är väsentligt att kommunen genom att särredovisa sina kostnader för covid-19 får kontroll över vad ordinarie verksamhet kostat under 2020 och 2021.

Revisorerna bedömer att det finns en risk för att redovisningen av erhållna statsbidrag samt kostnader för covid-19 under 2020 och 2021 inte är rättvisande.

Kommunfullmäktige har beslutat hur det positiva resultatet ska disponeras framgent. Av budget 2021 med tre års prognos framgår att det kan uppstå vissa ekonomiska svårigheter de närmaste åren. Vi anser att det under goda år som 2020 kan vara en god idé att avsätta medel i RUR om så finns möjlighet. Vi bedömer att det fanns möjlighet att avsätta medel för framtida ekonomiska fluktuationer utifrån det goda resultatet 2020. Enligt vår bedömning borde kommunstyrelsen ha övervägt detta alternativ i sitt förslag till beslut till kommunfullmäktige.

Utifrån granskningens syfte och uppställda revisionskriterier bedömer vi att Köpings kommun redovisat erhållna statsbidrag för covid-19 och uppkomna kostnader på ett tillräckligt ändamålsenligt vis.

Kommunrevisionen

Vi rekommenderar kommunstyrelsen att:

- I sin uppsikt över övriga nämnder under 2021 utgå från de konsekvensanalyser som är upprättade av nämnderna inför budgetåret 2021.
- Utifrån sin uppsikt löpande hålla kommunfullmäktige informerat om utvecklingen i nämnderna och särskilt fokusera på fortsatta konsekvenser av pandemin.
- Stärka den interna kontrollen av redovisningen av kostnader för pandemin i syfte att säkerställa att verksamheten bedrivs så kostnadseffektivt som möjligt i övrigt.

Granskning av lokalförsörjning

Köping kommuns revisorer har genomfört en granskning av kommunens rutiner kring lokalförsörjning.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen i dagsläget inte har ett system för styrning och uppföljning som säkerställer att lokalutnyttjandet optimeras på ett kostnadseffektivt sätt. Vidare gör vi den sammanfattande bedömningen att kommunen till viss del har en ändamålsenlig planering, samordning och framförhållning avseende att försörja de olika verksamheterna med lokaler.

Av de tjänstepersoner vi intervjuat framgår att finns en tydlig ambition av att förstärka kommunens lokalförsörjning, vilket är av stor vikt för att förbättringsarbetet ska nå framgång. Vi ser positivt på att nästa steg i arbetet är att upprätta lokalpolicy med efterföljande riktlinjer. Utöver policy och riktlinjer gör vi bedömningen att det finns behov av att upprätta en investeringspolicy, underhållsplaner för kommunens fastighetsbestånd samt att dokumentera lokalförsörjningsprocessen med tydliga beskrivningar av roller, ansvar och tidsramar för upprättande av lokalrevisioner och lokalförsörjningsplan.

Vidare gör vi bedömningen att kommunens organisation behöver utformas utifrån kommunfullmäktiges beslut vilket innebär införande av samordnare på samtliga förvaltningar samt förvaltare på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Utöver detta gör vi bedömningen att det finns behov av att upprätta mål för kommunens lokalförsörjningsarbete för att tydliggöra styrning inom området samt riktning och prioritering i arbetet som bedrivs.

Vi bedömer även att det finns behov av att utreda och ta ställning till om Köpings kommun ska använda sig av ett internhyressystem och kopplat till det även upprätta en lokalbank.

Utifrån vår bedömning och slutsats rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

Kommunrevisionen

- Säkerställa att lokalpolicy och följande riktlinjer upprättas
- Upprätta och dokumentera mål för kommunens lokalförsörjningsarbete
- Upprätta en investeringspolicy
- Revidera investeringsplanen och på ett mer tydligt sätt lyfta fram beskrivningar om syfte, roller och ansvar
- Säkerställa att lokalsamordnare införs på samtliga förvaltningar i enlighet med fullmäktiges beslut
- Säkerställa att förvaltare inom samhällsbyggnadsförvaltningen tillsätts i enlighet med fullmäktiges beslut
- Överväga behovet av ett internhyressystem med lokalbank
- Dokumentera lokalförsörjningsprocessen med tydliga beskrivningar av bl. a roller, ansvar etc.
- Upprätta underhållsplaner för fastighetsbeståndet
- Följa upp implementering av driftavtal bostadsbolaget KBAB

Granskning av kommunens arbete med IT-säkerhet

Köping kommuns revisorer förtroendevalda revisorer har genomfört en granskning av hur kommunen säkerställer styrning och ledning av informationssäkerheten.

Syftet med granskningen har varit att bedöma hur mogen kommunen är inom viktiga områden för att säkerställa ett tillräckligt informationssäkerhetsarbete.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunen inte är tillräckligt mogen i sitt informationssäkerhetsarbete. Kommunens informationssäkerhetsarbete är i behov av utveckling. Ansvar behöver tydliggöras och resurser tillskapas till funktioner som får i uppdrag att påbörja ett mer strategiskt arbete. Arbetet bör utgå från en nulägesanalys som presenteras för kommunstyrelsen som därefter kan besluta om prioritering, tilldelning av resurser samt krav på åtgärder.

Vi rekommenderar att kommunen tar stöd i de rekommendationer och metodstöd som MSB erbjuder kostnadsfritt för att verksamheter ska etablera ett systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete.